

SZAKDOLGOZAT

PAP VIKTOR MÁRK

kereskedelem és marketing szak

**MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM
BUDAPEST**

2024

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

BUDAPEST

KERESKEDELEM ÉS MARKETING SZAK

**AZ INFLÁCIÓ OKAI, KÖVETKEZMÉNYE,
ÉS AZ ÁRSTABILITÁS ELÉRÉSE**

BELSŐ KONZULENS

DR. SIPICZKI ZOLTÁN

KÉSZÍTETTE

PAP VIKTOR MÁRK

CGH0X2

levelező

2024

Tartalomjegyzék

Ábrajegyzék.....	4
Táblázatjegyzék	5
1. Bevezetés és célkitűzések.....	1
2. Szakirodalmi áttekintés.....	3
2.1 Az infláció.....	3
2.2 Az infláció típusai	4
2.3 Az infláció története	6
2.4 Az infláció mérése.....	7
2.5 Az infláció okainak vizsgálata és modellje.....	10
2.6 Phillips görbe	13
2.7 Keresleti-költséginfláció.....	13
2.8 Infláció leszorítása és az MNB (illetve jegybankok) szerepe.....	14
2.9 EU zóna és Magyarország infláció változása	14
3. Alkalmazott módszerek.....	18
4. Eredmények és értékelésük.....	18
4.1 Kutatási eredmények	22
5. Következtetések és javaslatok.....	30
6. Összefoglalás.....	31
7. Irodalomjegyzék.....	32
Mellékletek	35
Hallgatói és konzulensi nyilatkozat minta.....	35

Ábrajegyzék

1. ábra: GDP alakulása	4
2. ábra: Az infláció változása 2022-2023	8
3. ábra: A magas infláció okai Magyarországon	10
4. ábra: Infláció helyzet	19
5. ábra: Az infláció és a maginfláció alakulása 2015-2022 között	21
6. ábra: EU zóna és Magyarország infláció változása I.	17
7. ábra: Válaszadók életkora (N=115)	22
8. ábra: Válaszadók nemi megoszlás (N=115)	22
9. ábra: Válaszadók lakóhely szerinti megoszlása (N=115).....	23
10. ábra: Válaszadók háztartásának típusai (N=114).....	23
11. ábra: Válaszadók gyermekeinek száma (N=29)	24
12. ábra: Jövedelmi kategóriák (N=114).....	24
13. ábra: Fogyasztási kiadások közül, amelyek nőttek meg leginkább az infláció következtében (N=114)	25
14. ábra: A kiválasztott kiadások mértékének növekedése (N=115).....	25
15. ábra: Megélhetés nehézsége Magyarországon jelenleg (N=115)	26
16. ábra: Megélhetés nehézsége Magyarországon az inflációt megelőzően (N=115).....	26
17. ábra: Infláció befolyásolása a mindennapokra (N=114)	27
18. ábra: Az étel- és élelmiszer anyagi megterhelése (N=112)	28
19. ábra: Anyagi helyzettel való elégedettség jelenleg (N=115).....	28
20. ábra: Anyagi helyzettel való elégedettség az infláció előtt (N=113)	29

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Magyarország inflációs adatai 2018. január – 2023 szeptember között	19
2. táblázat: Magyarország infláció alakulása 2018 – 2023 között.....	15
3. táblázat: EU zóna infláció alakulása 2018 – 2023 között.....	16
4. táblázat: EU zóna és Magyarország infláció változása II.....	17

1. Bevezetés és célkitűzések

A makroökonómia egyik legfontosabb célterületét, az inflációt választottam témakörnek. Számomra nagyon érdekes, hogy a gazdaság egészével foglalkozunk, ellenben a mikroökonómiával, ahol a kisebb piaci szereplőket tanulmányozzuk. Az infláció egy átfogó jelenség, ami hatással van minden szereplőre a gazdaságban.

Azt gondolom, hogy egy hétköznapi témáról van szó, mivel az árak változásával nap mint nap találkozunk. A változás nem csak növekedést jelenthet, hanem lehet ez csökkenés is, ami szintén nem egészséges a gazdaság számára. A dolgozatom első felében bemutatom az infláció elméletét, a második felében az elemzést fogom elvégezni.

Szakedolgozatomban célkitűzése az infláció alakulásának vizsgálata az elmúlt 5 évben Magyarországon és az EU zónában. Amellett, hogy összehasonlítom az ország adatait a kontinensével, mélyebben meg fogom vizsgálni, hogy milyen okok válthatták ki az adott évben az infláció növekedését vagy csökkenését.

2016 március óta dolgozom az Allianz Hungária Biztosítónál. Kezdetben tanácsadói tevékenységet végeztem, amely a lakossági ügyfelek, illetve a kis-és középvállalkozások élet és nem élet biztosításainak az igényen alapuló értékesítése volt a feladatom. Emellett feladatom volt a folyamatos kapcsolattartás és az új szolgáltatások prezentálása az ügyfelek részére. 2020 július óta a zuglói Allianz fiókot vezetem, ahol egy tanácsadói csapatért felelek, az ő munkájukat támogatom. Azt gondolom, hogy a gazdasági tárgyak segítettek abban, hogy a piaci szereplőket és a folyamatokat megismerjem és a megszerzett tudást a gyakorlatban is tudjam hasznosítani.

Az inflációval, mint fogalommal a munkám kezdetekor is találkoztam, de mostanra még nagyobb szerepet tölt be, hiszen a jelenlegi inflációs ráta kiemelkedően magas Magyarországon, illetve az Európai Unió tagállamainál is a célszám felett mérhető (KSH, 2024). Ahogyan a saját életünkben, úgy az ügyfeleink és a vállalkozások is érintettek, hiszen a magas infláció senkinek sem kedvez.

A téma közel áll a munkámhoz, ebből fakad, hogy a választásomat könnyen hoztam meg, mivel szerettem volna ténylegesen megérteni a folyamatát, illetve a munkám során azt gondolom, hogy hasznosítani tudom az itt megszerzett adatokat és tudást. Az általunk kínált befektetési egységekhez kötött életbiztosítás, amely forint és euró alapon indítható, a rögzített indexálást az ügyfélnek szükséges elfogadnia a szerződés megkötésekor.

Az indexálás jelenti az infláció követést, amely évente 3%, de ettől magasabb értéket is választhat a szerződő. Azaz, évente ekkora mértékben növekedik a befizetése, ezzel követve a pénz romlását, ezzel tartva a befizetett pénz értékét. Az Európai Unióban és Amerikában az árstabilitás fenntartása középtávon 2% (EUR-Lex, 2023).

Jelen esetben, 2023-ban mekkora összeggel kellene emelnie a megtakarítását egy ügyfélnek, hogy értékálló maradjon a pénze? Több szempontból lehet megvizsgálni. A tavalyi éves infláció mértékével, az elmúlt havi Központi Statisztikai Hivatal (KSH) által kiadott inflációval vagy mi lenne a helyes megoldás?

Rengeteg ilyen, és ehhez hasonló kérdéssel szembesülünk, amire kielégítő választ kell nyújtani. Nagy általánosságban az embereknek, a vállalkozásoknak, a vállalatoknak és az államnak az a célja, hogy a pénzt értékállóan tartsa. A fizetőértéke stabil maradjon. Milyen megoldások lehetnek erre? Azt hiszem ez egy másik típusú témakör lenne.

Az infláció témája azért különösen fontos egy kereskedelmi és marketing szakos diplomadolgozat számára, mert az infláció nemcsak a gazdaságot, hanem a kereskedelmi döntéseket és a marketingstratégiákat is közvetlenül befolyásolja. Az árak emelkedése hatással van a fogyasztók vásárló erejére, viselkedésére és márkákhoz való lojalitására, ami kulcsfontosságú tényező a piaci versenyben. Az árakat meghatározó trendek nyomon követése segít a vállalatoknak gyorsan reagálni a gazdasági változásokra, például a költségstruktúra, az árképzés és a promóciós taktikák módosításával.

Egy ilyen dolgozat lehetőséget nyújt arra, hogy bemutassa, hogyan alkalmazkodnak a fogyasztók az infláció emelkedéséhez, hogyan változnak a vásárlási szokásaik, és hogyan reagálnak a vállalatok árképzés stratégiáikkal. A kereskedelem és marketing területén dolgozóknak kritikus fontosságú, hogy ismerjék ezeket a folyamatokat, mivel a piaci trendek és fogyasztói válaszok hatékony kezelése elősegítheti a versenyelőny megszerzését és megtartását.

2. Szakirodalmi áttekintés

2.1 Az infláció

Az infláció olyan gazdasági jelenség, aminek során az idő előre haladtával a pénz veszít az értékéből. Ebből következik, hogy általában ár növekedések következnek be, ami azt jelenti, hogy ugyanazért a mennyiségű pénzért kevesebb árut vagy szolgáltatást lehet vásárolni vagy igénybe venni. Fontos megemlítenem, hogy az inflációt az árszínvonal változásával tudjuk mérni, amelyet árindexnek nevezünk. Ebből következik, hogy az inflációs ráta megegyezik az árindex-el (Meyer és Solt, 2002).

Az inflációt százalékos arányszámmal fejezik ki, ami mutatja, hogy az árak mennyivel nőttek vagy csökkentek az előző időszakhoz képest. Ha például az inflációs ráta 2%, az azt jelenti, hogy az árak átlagosan 2%-kal nőttek az előző időszakhoz képest. Ellenben, ha az infláció -3%, akkor az árak átlagosan -3%-kal csökkentek az előző időszakhoz képest (Meyer és Solt, 2002).

$$\pi = \frac{P_t - P_{t-1}}{P_{t-1}}$$

1. egyenlet: Az inflációs ráta

Forrás: saját szerkesztés, Meyer és Solt (2002) alapján

A π jel mutatja meg az inflációs rátát, amely az árszínvonal időbeli változása. Ezt az árszínvonal két időszak közötti változását, a korábbi időszak ár színvonalához viszonyítjuk (Meyer és Solt, 2002).

Az inflációt különböző tényezők befolyásolják, mint például a kereslet és kínálat aránya, az olaj és energiaárak változása, a munkaerőköltségek emelkedése és a monetáris politika. Az inflációnak különböző típusai vannak, beleértve az általános inflációt, a maginflációt, ami csak bizonyos árucikkekre vagy szolgáltatásokra vonatkozik, illetve ide tartozik a rejtett infláció, ahol olyan tényezőket vesznek figyelembe, mint például a minőségjavulások vagy a termékek változása. Az inflációs ráta alapján készítik a gazdaságpolitikát és a pénzpolitikát, hogy fenntartsák a stabilitást a gazdaságban. Ebből következik, hogy milyen hatása van az életünkben (Meyer és Solt, 2002).

Ahogy azt említettem, az infláció az árszínvonal tartós emelkedését jelenti. De nem csak ez a formája létezik, hanem egy ellentétes irányú infláció is jelentkezhethet, amit deflációnak hívunk, ez a tartós csökkentést jelenti. Ez is előfordulhat a gazdaságban, de a szakdolgozatomban az inflációt fogom bővebben kifejteni (Meyer és Solt, 2002).

2.2 Az infláció típusai

Vágtató infláció

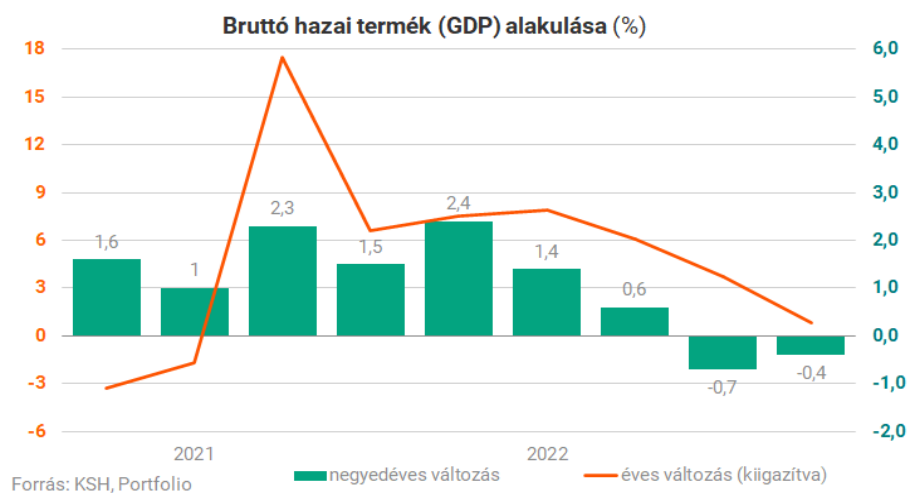
A 2022-ben tapasztalt infláció Magyarországon folyamatosan emelkedett, ezáltal a pénz vásárló ereje is folyamatosan csökkent. Amíg az év első 4 hónapjában az infláció egyjegyű volt, utána kétjegyűre változott, ami már vágtató infláció és az év végére már meghaladta a 24%-ot (Portfolio, 2023).

Hiperinfláció

A vágtató inflációnál már csak a hiperinfláció az, amely sokkal drasztikusabb pénzromlást idéz elő, de szerencsére ilyen mértékű infláció nem következett be. A hiperinfláció az 50%-ot meghaladó drágulás esetén szokták használni, ahogy a második világháború utáni 1945 és 1946 évben történt. Az infláció a természetéből fakadóan a megtakarítást csökkenti és a fogyasztást növeli, azonban ritka esetekben, mint a 2023-as hazai is, nem fogyasztással, hanem ellenkezőleg, recesszióval párosult (Portfolio, 2023).

Stagfláció

A stagfláció nagyon erősen mutatkozott a 2022 évben, mivel a KSH, Portfólió GDP ábráján jól látható, hogy a megtermelt bruttó hazai termék hogyan csökkent negyedévente. Ez abban esetben alakulhat ki, ha recesszió következik be, mielőtt az inflációs ráta a központi bankok által kívánt szintre csökkenne (Portfolio, 2023).

1. ábra: GDP alakulása

Forrás: Portfolio (2023) alapján

Ahogy a fenti 1. ábrán látható, csökkent a 2022 első negyedévéől a GDP, azonban az infláció rohamosan növekedett (Portfolio, 2023).

Az Amerikai Egyesült Államokban az 1970-es és 1980-as évek stagflációs időszakában használták, mint kifejezést először. Gyenge gazdasági növekedés volt és magas infláció, ezt, hogy meg tudják állítani az USA nemzeti bankja, kamatemelést hajtott végre (Davies, 2022).

Magyarországon megfigyelhető volt a 2020 márciusában kezdődő Covid járvány okozta pánik miatt, a vásárlók hirtelen minden élelmiszert elkezdtek felvásárolni. Ez okozta azt, hogy áprilisban már 8,7%-kal volt magasabb az élelmiszerek fogyasztói ára, mint az előző évben. Az inflációs környezetben is eshetnek az árak némely szektorokban a relatív kínálatnövekedés vagy a relatív keresletromlás okán. Ebben az időszakban, minden, ami a közlekedéssel volt kapcsolatos nagy mértékben csökkent. Például az üzemanyagárak, a parkolási díjak, a gépjárműkölsönzés, az autópályadíj, a távolsági közlekedés bérlet árai (KSH, 2021).

2020-ban a kormány rendkívüli szabályai miatt is alakult ez a mérőszám csökkenő tendenciába. A parkolási díjakat felszabadította, kijárási korlátozást vezetett be és természetesen a kereslet is visszaesett a benzinkutakon, ez okozta, hogy 2020 év elején 396 Ft-ot kellett egy liter 95-ös benzinért fizetni, de már május 1-jén ez 278 Ft lett literenként (KSH, 2021).

A *deflációnál* az árak általános csökkenéséről beszélünk, kevesebbet kell fizetni egy termékért vagy szolgáltatásért, viszont a társadalom vagy gazdaság számára magas költségekkel jár. (Fuhrer és J-Tootel, 2004).

A gazdaság szereplői a fogyasztásukat későbbre halasztják, mivel azt várják, hogy az árak tovább fognak csökkeni ezért a kereslet visszaesik, így a vállalkozások és vállalatok is visszafogják a termelést a recesszióhoz, azaz visszaeséshez vezet (Fuhrer és J-Tootel, 2004).

2.3 Az infláció története

Tekintsünk vissza az időben, az inflációra eredetére. Már a XVI. században is használták, bár ekkor még nem a hivatalos, ma is használatos nevén jelent meg, hanem „árforradalom” néven. Ez nem összekeverendő a mai inflációval, hiszen akkor a pénz arany alapú volt. A nemesfémek értéke ingadozott és ezt használták kifejezésül. A „pénzrontás” szót alkalmazták akkoriban az emberek, a vásárlóértéknek a romlására. Később az 1880-as évektől, az amerikai polgárháborút követő időszak után kezdték el számokban mérni, hogy a bérharcokban tudják alkalmazni (Sugár, 2022).

Először hajógyári munkások vásárlási szokásait mérték fel, milyen termékeket vásárolnak és azoknak hogyan változik az áruk. Európában csak az első világháború utáni időszakban jelent meg. Az infláció számítása csak ezután vált fontossá, amikor az aranyalap először ideiglenesen, majd véglegesen megszűnt. Rengeteg országban kisebb-nagyobb mértékű ár növekedés lett és az inflációs folyamatokat azóta is folyamatosan mérik (Sugár, 2022).

Magyarországon az I. világháború utáni években a legmagasabb inflációt tapasztalták Európában. Az inflációs ráták elképesztően magasak voltak 1913 és 1924 között, ahol az árak közel 200-szorosára nőttek (Sugár, 2022).

Ebben az időszakban a korona volt a hivatalos fizetőeszköz. Az infláció olyan mértékben képes volt felborítani a pénzrendszer stabilitását, hogy még a pénznemet is kellett bevezetni. A pengő bevezetése 1925-ben történt, miután az árak már több mint 200-szorosára emelkedtek. Azonban az 1945-46-os nagy infláció teljesen lerombolta a pengőrendszert, és ez vezetett a forint bevezetéséhez. Nekem még 10 milliárd pengő bankjegyem is volt, amit a dédszüleimtől kaptam, de messze nem ez volt a legnagyobb forgalomban lévő bankjegy. A legnagyobb bankjegy a száz millió bilpengő volt, ahol az egyes szám után húsz darab nulla állt (Múlt-kor, 2012).

Az eredeti módszerekkel a fogyasztóiár-indexek nem a mai értelemben vett fogyasztói árszintet mutatták, bár a nevük erre utalt. Kezdetben ezek létfenntartási költségindexek voltak, amelyeket egy meghatározott típusú család (például egy 4 fős budapesti munkáscsalád) kiadásaira számítottak ki (Sugár, 2022).

Később ez a módszer bővült, de mindig figyelembe vették, hogy a gazdaságpolitika és a gazdaságstatisztika melyik társadalmi rétegekre fókuszált. A fogyasztóiár-index számítása időről-időre változott, mely társadalmi rétegeket vették alapul (Sugár, 2022).

Az amerikai példa jól mutatja: kezdetben a hajógyári munkásokra összpontosítottak, később kiterjesztették a közepes jövedelmi szinttel rendelkező városi munkáscsaládokra, majd Franklin D. Rooseveltnél további rétegekre terjesztették ki. Az 50-es, 60-as és 70-es években ez a számítási folyamat az egész országra és az összes társadalmi rétegre sikerült kiterjeszteni (Sugár, 2022).

Magyarországon hasonló fejlődés zajlott le, kezdetben csak Budapesten mérték az árakat, majd a Központi Statisztikai Hivatal további 17 várost is bevont a számításokba, de még mindig csak a városi népességre összpontosítva. A teljeskörű kiterjesztése a 70-es és 80-as évek elején volt, amikor a fogyasztóiár-index számításába minden társadalmi réteget részletesen belevontak. Ebben az időszakban sokkal több reprezentatív mintát figyeltek meg, mint ma. Manapság a Központi Statisztikai Hivatal közel 1000 reprezentánst vizsgál meg, amelyek 140 csoportra van osztva. Emellett rendelkezésre álltak olyan háztartás statisztikai adatok, amelyek lehetővé tették a fogyasztási szokások pontosabb feltérképezését. Ennek eredményeként részletesen nyomon követhették, hogy milyen árindexeket észleltek az egyes társadalmi csoportok, például a munkások, a parasztok vagy a városi értelmiségiek számára (Sugár, 2022).

2.4 Az infláció mérése

A fogyasztóiár-index (CPI) megmutatja, hogy az új termékek, illetve szolgáltatások egy átlagos háztartás által vásárolva hogyan változnak egy bizonyos időszak alatt, általában egy év bázisához képest. Az árváltozást százalékos formában adják meg. Kivételt képeznek a használt gépjárművek, de alapvetően új termékek árának változásával kapcsolatban mutat számszerű adatokat (MNB, 2016).

	Időszak	Élelmiszerek	Szemes italok, dohányárúk	Ruházkodási cikkek	Tartós fogyasztási cikkek	Háztartási energia, fűtés *	Egyéb cikkek, üzemanyagok	Szolgáltatások	Összesen	Nyugdíjas fogyasztói-index
	Az előző év azonos időszaka=100,0%									
2022.	január	110,1	107,7	104,0	107,9	101,2	111,3	105,2	107,9	107,4
	február	111,3	108,2	103,9	108,3	101,3	110,8	105,5	108,3	107,8
	március	113,0	107,0	104,1	109,5	101,5	108,9	106,0	108,5	108,3
	április	115,6	105,0	103,7	111,1	101,6	110,0	106,3	109,5	109,3
	május	118,6	106,4	104,0	111,4	101,6	110,5	106,8	110,7	110,7
	június	122,1	107,3	104,3	112,4	101,6	111,6	105,6	111,7	111,8
	július	127,0	111,2	104,9	114,0	101,6	110,9	106,8	113,7	113,8
	augusztus	130,9	113,1	105,5	114,8	102,1	111,9	107,7	115,6	115,7
	szeptember	135,2	113,2	106,7	114,7	162,1	112,9	108,2	120,1	121,9
	október	140,0	112,8	107,6	114,9	164,4	111,1	108,3	121,1	123,6
	november	143,8	113,8	108,0	114,4	165,9	111,3	109,0	122,5	125,2
	december	144,8	113,4	108,6	113,6	155,5	122,6	109,5	124,5	126,5
2023.	január	144,0	115,5	108,9	113,5	152,4	126,3	111,3	125,7	127,4
	február	143,3	118,8	109,5	112,6	149,0	124,4	111,6	125,4	126,9
	március	142,6	119,7	110,0	111,2	143,1	123,3	113,0	125,2	126,7
	április	137,9	120,5	109,8	109,3	141,5	122,7	114,1	124,0	125,3
	május	133,5	119,3	108,5	108,1	137,2	118,1	114,3	121,5	122,9
	június	129,3	118,7	108,8	106,1	134,3	118,1	114,4	120,1	121,2
	július	123,1	114,6	108,0	103,6	135,7	117,2	114,6	117,6	118,7
	augusztus	119,5	112,7	106,9	102,3	134,7	119,8	113,2	116,4	117,2
	szeptember	115,2	112,3	106,9	101,5	85,4	119,9	113,6	112,2	111,6

2. ábra: Az infláció változása 2022-2023

Forrás: MNB (2023) alapján

2022 januártól a 2023 szeptemberig tartó időszakot dokumentáltam a Központi Statisztikai Hivatal jelentéséből. „Fogyasztóiár-index fogyasztási főcsoportok szerint, és a nyugdíjas fogyasztóiár-index, havonta” (MNB, 2023)

A fogyasztóiár-index mérése

Az árváltozások méréséhez a reprezentánsokat határozzák meg, amelyek a legfontosabb termékeket vagy szolgáltatásokat foglalják magukba. Mintegy 1000 reprezentáns árát figyelik meg havonta, és ezeket évente felülvizsgálják a vásárlói szokásoknak megfelelően (MNB, 2023).

A szakdolgozati elemzésemben a *GDP deflátor*, a *maginfláció* és az *adószűrt maginfláció* segítségével fogom az inflációs mutatókat bemutatni. A számítási módjuk prezentálásához szükséges megismerni a tartalmát is, hogy mire használom fel. Az újonnan előállított termék és szolgáltatás árváltozását méri az adott országban a *GDP deflátor*, az importált termékek árát nem tartalmazza. Sokkal több terméket mér a GDP deflátor, mint a CPI, nemcsak a fogyasztást veszi igénybe. Rugalmasabb, figyelembe veszi a fogyasztói szokások változását, így a helyettesítési hatásból eredő torzítás nem befolyásolja. Ebből fakad, hogy a CPI jobban szemlélteti a megélhetési költségek változását, mint a GDP-deflátor (MNB, 2023).

A legtöbb gazdasági kimutatásban, ha inflációról van szó, a *maginflációt* is mutatják a grafikonokon. A maginfláció mások használatos neve a *core infláció*. A normál inflációtól abban különbözik, hogy a feldolgozatlan élelmiszereket, továbbá az üzemanyag és piaci energia, mint a tűzifa, koks, palackos gázt és a szabályozott árakat nem tartalmazza. Ezért egy

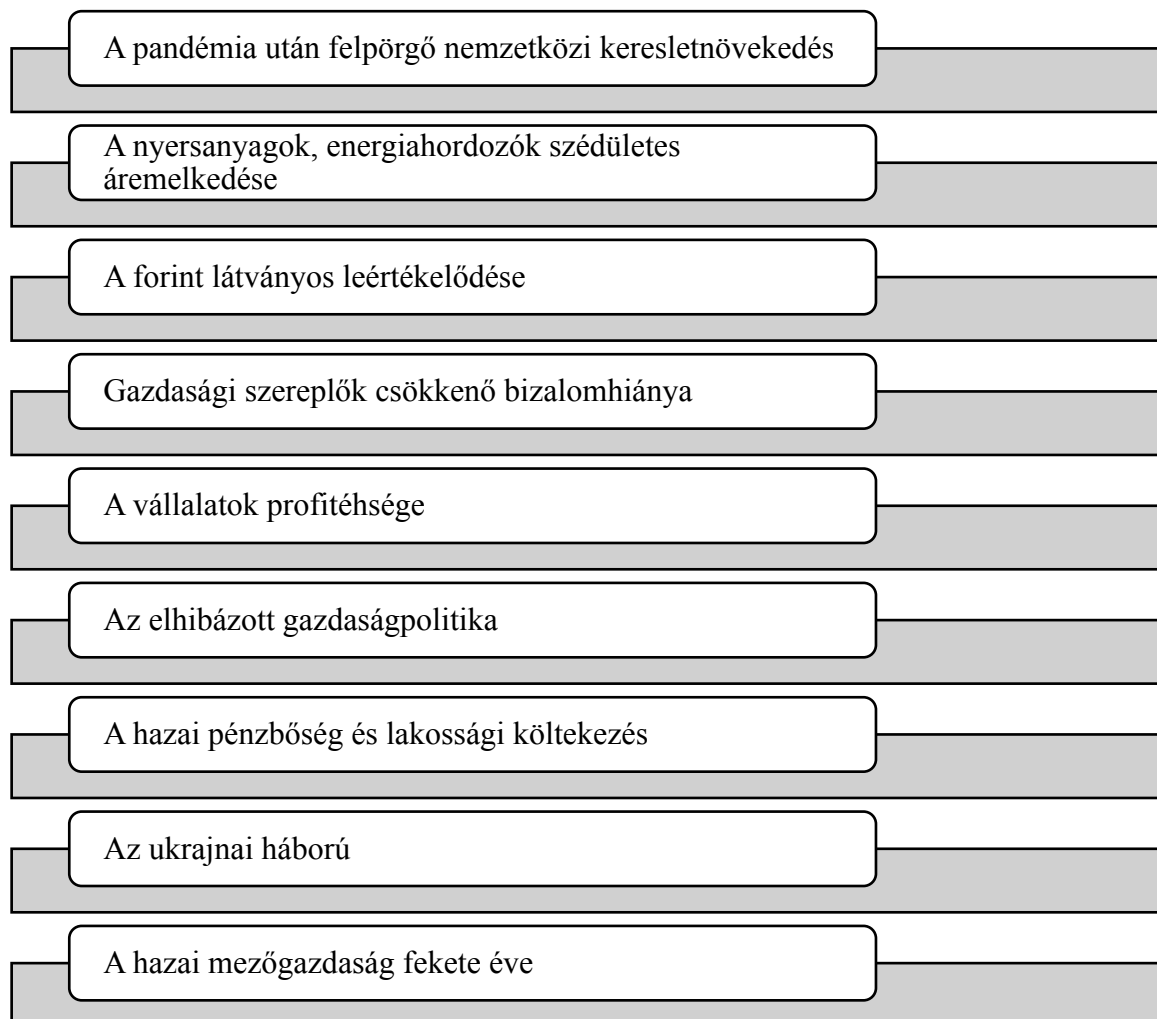
fókuszált termék és szolgáltatáscsoport árváltozását méri, ami a feldolgozott élelmiszer, az alkohol és dohánytermékek, piaci szolgáltatások, az iparcikkek inflációjából tevődik össze. Olyannyira kisebb, hogy a normál inflációnak mintegy 63-73%-át teszi ki a maginfláció (Bauer, 2011).

Általánosságban elmondható, hogy az MNB jelentésekből is kiderül, a *maginfláció* egy jelzést tud adni, hogy a normál infláció milyen irányt fog követni. Ha párhuzamosan növekszik mindkét mutató, abban az esetben az árak drágulása a teljes gazdaságot érintheti. Viszont, ha az infláció megnövekedik, ellenben a maginfláció stagnálást mutat, de nem növekedik párhuzamosan az inflációval, akkor az inflációnak csupán átmeneti növekedése van, csak az egyszeri tételek okozzák az árak drágulását (Elemzőközpont, 2022).

Az *adószűrt maginfláció* is szintén a maginfláció számításából indul ki. A nevében is benne van, hogy adónélküli azaz az ÁFA, a jövedéki adók és az egyéb indirekt adók hatásától is megtisztítják a maginflációt, így kapjuk meg az adószűrt maginflációt. (MNB,2022)

2.5 Az infláció okainak vizsgálata és modellje

A magas infláció okai Magyarországon

3. ábra: A magas infláció okai Magyarországon

Forrás: MHB¹ (2023) alapján

A globalizáció és az olcsó ellátási láncok megjelenése világszerte tovább csökkentette a termékek és szolgáltatások árait. Közép- és hosszú távon azonban úgy tűnik, hogy ez a kedvező időszak a végéhez közeledik. A további technológiai fejlesztésekre még van lehetőség, de ezek gyakran beépíthetők a vállalkozások mindennapi életébe, és megvalósításuk egyre költségesebb: gyors internetes kommunikáció, mobiltelefonok terjedése, adatok gyors kiértékelése irodai szoftverek vagy vállalati információs rendszerek segítségével – mind Ezek olyan eszközök, amelyeket szinte minden vállalat be tud építeni a folyamataiba. A mesterséges

---

¹ Magyar Helsinki Bizottság

intelligencia és a Big Data területén további növekedési lehetőségek rejlenek, de vállalati környezetben való felhasználásuk a készpénzre váltható hatékonyság növelésére még nem terjedt el. A járvány és a fegyveres konfliktusok, valamint az esetleges kereskedelmi háborúk miatt egyre nehezebbé vált a korábban kialakult kedvezményes beszállítói árak fenntartása (Varga és Sipiczki, 2024).

Olaj és energiaárak emelkedése

Az 1970-es években kialakult nemzetközi konfliktusokból fakadó olajválságok élesen megmutatták az olaj szerepét. Az 1974-es olajválság megmutatta az olaj fontosságát a tőkepiacokon is. Az olajválság miatt Angliában az infláció 25%-os szintre emelkedett. A magas olajárak következtében növekszik az infláció a megnövekedett költségek, bérek, árak, valamint a gazdasági szerkezet rugalmatlansága miatt. Amikor az olajárak inflációra gyakorolt hatását vizsgáljuk, meg kell különböztetni az első és a második típusú befolyásolást (Valéria-Sali, 2007).

Az első típusú befolyás közvetlenül jelentkezik a mindennapi életben a dráguló árak formájában, amit főleg a lakosság érez meg. A második típusú, közvetett hatás akkor következik be, amikor a vállalatok az olajár változása miatt növekedett költségeiket továbbítják át a fogyasztóikra, emelve a nem energiaigényes termékek árát. Emellett a munkavállalók a magasabb árak miatt magasabb béreket követelhetnek. Mindkét hatás látható az inflációs szintben (Valéria-Sali, 2007).

Adókulcsok emelkedése

Szociális hozzájárulási adó

A törvénymódosítás szerint a 2024. augusztus 1-jétől létesített munkaviszony tekintetében munkaerő-piaci belépőnek minősülnek azok a magyar állampolgárok, akik a jogviszony létrejöttét megelőzően legfeljebb 92 napig létesítettek biztosítási kötelezettséggel járó munkaviszonyt (Farkas, 2024).

Magánszemélyek, gazdasági társaságok a munkaviszony kezdetének hónapjától számított 365 napon belül - a korábban megállapított 275 nap helyett. A revízió során a kedvezmények arányában nem változott, de a kedvezményekre fordítható összeg a lerövidült jogosultsági időszak miatt felére csökkent (Farkas, 2024).

Védelmi hozzájárulás

„Gulyás Gergely miniszterelnökséget vezető miniszter a július 8-i rendkívüli Kormányinfón jelentette be, hogy védelmi hozzájárulást kell fizetnie minden olyan vállalatnak, amely a háborús időkben extraprofitra tett szert. Az elsősorban a bankszertort, a multinacionális nagyvállalatokat és az energiacégeket érintő intézkedéstől a kormány idén több száz milliárd forintos költségvetési pluszbevételt vár.” (Andersen, 2024)

Extraprofit adórendelet

A bankok és a pénzügyi szektor más szereplői ismét a figyelem középpontjába kerültek a kormányzati intézkedések hullámváza közepette. A változtatások között szerepel a jelenlegi adóterhek mellett új adóterhek bevezetése is, amely további tervezési kihívásokat jelenthet az iparág szereplői számára. Az új szabályok a többletnyereség-adóra, a pénzügyi tranzakciós illetékre és az értékpapír-tranzakciós illetékre vonatkoznak (Farkas, 2024).

Hitelintézetek extraprofit adója

A hitelintézetek nyereségének külső adóztatásának szabályozásának 2024. évi finomhangolása érinti az állampapír-változásokhoz kapcsolódó adókedvezmények megállapításának módját. Új elemmel bővült az a szabály, hogy az adóalanyok a teljes állampapír-állományuk növekedési ütemével megegyező összegig vehetnek figyelembe adókedvezményeket. A változó szabályok azt is egyértelművé teszik, hogy az adókedvezmény alapjául szolgáló emelést az adott állampapír névértéke alapján kell meghatározni (Farkas, 2024).

Pénzügyi tranzakciós illeték

- „50 ezer Ft-ra emelkedik az adómentesség határa magánszemélyek által kezdeményezett átutalások és postai befizetések esetében;
- 50%-kal nőnek az illetékmértékek, így a fizetési műveletekre vonatkozó általános illetékmérték 0,45%-ra, a készpénzfelvételre vonatkozó pedig 0,9%-ra emelkedik;
- Az egyes tranzakciókra vonatkozó illetékmérték maximuma 20 ezer Ft-ra emelkedik.” (Farkas, 2024).

2.6 Phillips görbe

1958-ban A.W. Phillips publikált egy híres tanulmányt, amelyben a bérnövekedés, illetve a munkanélküliség kapcsolatát vizsgálta Nagy Britanniában 1861-1957 között. A mai napig a közgazdasági modellezésben fontos szerepet tölt be. Azt az összefüggést találta, hogy a munkanélküliség és a nominálbérek növekedési üteme között ellentétes irányú a kapcsolat, ezt görbét hívjuk Phillips görbének. A lényege, hogy a bérnövekedés az infláció legfontosabb tényezője. Ha a bérnövekedés magas, akkor magas az infláció is. Ha kevés a munkanélküli, a bérek gyorsan nőnek, illetve az infláció is magas, mert a cégek nehezen találnak munkavállalót az üres álláshelyekre, így a munkavállalók alku pozíciója gyakorlatilag erős (Orosz, 2005).

A Phillips-görbe segít megérteni, hogy hogyan reagálhat a gazdaságpolitika az infláció és a munkanélküliség változásaira. Például a központi bankok igyekeznek beállítani a kamatlábakat annak érdekében, hogy fenntartsák a stabil gazdasági növekedést, miközben kontrollálni tudják az inflációt és a munkanélküliséget (Orosz, 2005).

2.7 Keresleti-költséginfláció

A keresleti-költséginfláció olyan jelenség, amikor az árak emelkedése a keresleti és költségoldali tényezők együttes hatására következik be. Más szóval, amikor a fogyasztók többet vásárolnak, és/vagy a vállalatoknak magasabb költségeik merülnek fel a termelés során, az árak növekednek (Hisz és Tömpe, 2007).

Ez tisztán látható jelenség volt az említett Covid időszakban megtapasztalható élelmiszer árak esetében. A hatalmas kereslet hirtelen az árakat növelte meg, mivel nem volt a rendelkezésre álló kínálatból elegendő a boltokban a polcokon. Az alapvető élelmiszereket, soha nem látott módon fosztották le a vásárlók. Ebben az esetben meghaladta a kínálatot, a kereslet és kialakult az árak növekedése a túlkereslet miatt (MNB, 2016).

„Sajnos csak 5 darabot adhatok. Vásárlási limitet vezettünk be a koronavírus hatásai miatt.” (Portfolio, 2020) Ezt is szabályozták a vállalatok és a kormány is, hogy némely termékekből csak bizonyos mennyiséget lehetett vásárolni. „A friss hús a nyitást követő 10 percen elfogy. Egész nap üres a húspult, pedig arra is vásárlási korlátozást vezettünk be.” (Portfolio, 2020).

Ebből is látható volt, hogy az élelmiszer árak drasztikusan emelkedtek, az előtte lévő időszakokhoz képest. De nem csak egy vilájárvány tudja felhajtani a keresleti inflációt, hanem a másik kialakulási oka, például, ha egy új népszerű termék piacra kerül, és sokan akarják megvásárolni, a kereslet nő, ami ár növekedést eredményez (MNB, 2016).

Költségoldali infláció akkor jelentkezik, ha a vállalatoknak magasabb költségeik merülnek fel a termelés során. Ennek lehet oka például a munkabérenövekedés vagy a nyersanyagárak emelkedése. Az emelkedett költségek miatt a vállalatok kénytelenek lehetnek áremeléseket bevezetni a nyereség fenntartása érdekében, ami az árak növekedését eredményezi a piacon. Ez a fajta infláció általában gazdasági túlmelegedés során jelenik meg, amikor a gazdaság túlzottan aktív, mind a kereslet, mind a termelés növekszik (MNB, 2016).

2.8 Infláció leszorítása és az MNB (illetve jegybankok) szerepe

A jegybank feladata az árstabilitás elérése és annak fenntartása. 2011-től kezdődően negyedévente a Magyar Nemzeti Bank közzéteszi az inflációs jelentéseit. Az MNB legfontosabb döntéshozó testülete határozza meg az inflációs célkitűzéssel összhangban álló monetáris kondíciókat (MNB, 2023).

A Magyar Nemzeti Bank teljesen független intézményként működik, sem a kormány, sem más politikai pártok nem utasíthatják és nincs utasítási jogköre az Európai Központi Banknak sem az MNB tevékenységére, feladatainak ellátására. A jegybank elnöke, Dr. Matolcsy György 2013 óta áll a tisztségében. Minden évben bemutatja a Magyar Nemzeti Bank tevékenységét az országgyűlésnek, emellett félévente kötelessége prezentálni a jegybank tevékenységét a gazdasági ügyekért felelős állandó bizottságnak az országgyűlésben. 2004-ben csatlakozott Magyarország az Európai Unióhoz. Mint az Unió egyik tagországa, Magyarország is azon kevés országok közé tartozik, aki nem eurózóna tag, azaz a hivatalos fizetőeszköze az országnak nem euró, hanem forint (MNB, 2013).

Ugyan szerződésben kötelezik azokat az országokat, ahol az euró bevezetését még meg kell tenni, azonban a céldátum erre még nincs meghatározva Magyarország esetében. Más és más álláspontja van erről a témáról az MNB-nek, a kormánytagoknak, illetve a közgazdászoknak. Tudjuk már, hogy a független nemzeti bank felel az infláció stabilizálásáért. A Magyar Nemzeti Bank középtávú célként 3% +1% inflációt állapított meg, de hosszú távon a 2%-os küszöbre kellene törekedni, ha a nemzeti érdekek azt a célt kívánják, hogy az eurózónához csatlakozzunk. Ez az Európai Központi Bank (EKB) által előírt feltétele. A jelenlegi 2023-as év nem ezt mutatja, hogy Magyarország inflációs rátája ezt megközelítené, de az euró zóna havi jelentéséből is kiderül, hogy több mint a kétszerese az EKB célszámától (Eurostat, 2023).

2.9 EU zóna és Magyarország infláció változása

A bevezető részen szó volt arról, hogy Magyarország inflációs célja, azaz a 3% inflációs ráta eltér az Európai Uniótól, ahol ez 2%. Jelen esetben az EU zóna kínált arra lehetőséget, hogy

kvantitatív módon mutassam be, hogyan változott az elmúlt 5 évet illetően. Megvalósult-e ez a cél valamelyik évben 2018 óta?

1. táblázat: Magyarország infláció alakulása 2018 – 2023 között

Magyarország infláció alakulása 2018 – 2023 között	
-	% / hó
2018 évi átlag	2,85
2019 évi átlag	3,35
2020 évi átlag	3,3
2021 évi átlag	5,1
2022 évi átlag	14,5
2023 évi átlag	17,6
Teljes magyar inflációs átlag	7,78%/év

Forrás: KSH (2023)

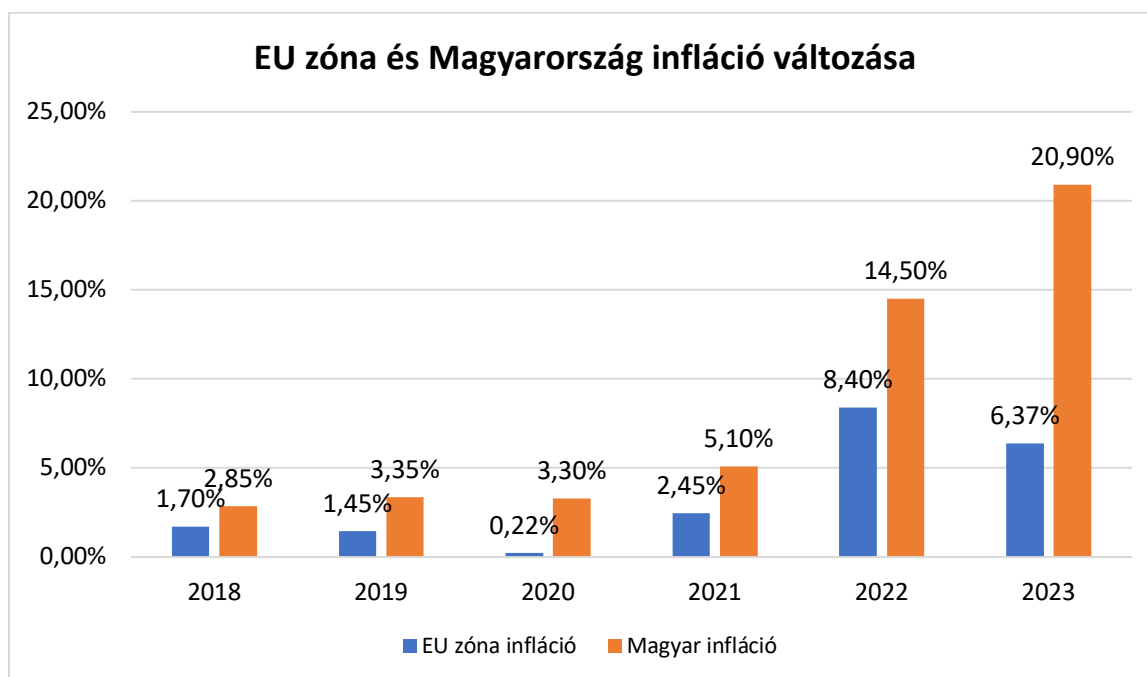
A 2. táblázat a Magyarországon történő infláció alakulását mutatja be 2018 és 2023 között. A fenti tábla alapján elmondható, hogy a 2022-évben nőtt meg leginkább az infláció, mivel 5,1%-ról 14,5%-ra módosult.

2. táblázat: EU zóna infláció alakulása 2018 – 2023 között

EU zóna infláció alakulása 2018 - 2023	
-	% / hó
2018 évi átlag	1,7
2019 évi átlag	1,45
2020 évi átlag	0,22
2021 évi átlag	2,45
2022 évi átlag	8,4
2023 évi átlag	5,46
Teljes EU zóna inflációs átlag	3,28%/év

Forrás: KSH (2023)

A 3. táblázat a EU zónában történő infláció alakulását mutatja be 2018 és 2023 között. A fenti tábla alapján elmondható, hogy a 2022-évben nőtt meg leginkább az infláció, mivel 2,45%-ról 8,4%-ra módosult.

4. ábra: EU zóna és Magyarország infláció változása I.

Forrás: KSH (2023)

Ahogy a 6. ábrán is jól látható, Magyarországon az infláció szintje jóval magasabb értéket ért el, mint EU-s viszonylatban. 2022-es évet tekintve szinte duplája, 2023-as évbe pedig háromszorosa lett.

3. táblázat: EU zóna és Magyarország infláció változása II.

Q1	EU zóna	Magyarország	Q3	EU zóna	Magyarország
2018. január	1,30%	2,10%	2018. július	2,10%	3,40%
2019. január	1,40%	2,70%	2019. július	1,00%	3,30%
2020. január	1,40%	4,70%	2020. július	0,40%	3,80%
2021. január	0,90%	2,70%	2021. július	2,20%	4,60%
2022. január	5,10%	7,90%	2022. július	8,90%	13,70%
2023. január	8,50%	25,70%	2023. július	5,30%	17,60%
Q2	EU zóna	Magyarország	Q4	EU zóna	Magyarország
2018. április	1,20%	2,30%	2018. október	2,20%	3,80%
2019. április	1,70%	3,90%	2019. október	0,70%	2,90%
2020. április	0,40%	2,40%	2020. október	-0,30%	3,00%
2021. április	1,60%	5,10%	2021. október	4,10%	6,50%
2022. április	7,50%	9,50%	2022. október	10,60%	21,10%
2023. április	7,00%	24,00%	2023. október	2,90%	9,9%

Forrás: KSH (2023)

3. Alkalmazott módszerek

A szakdolgozat elkészítése során két kutatási módszert alkalmaztam, szekunder kutatást és primer kutatást. A szekunder kutatás során az infláció okaival és következményeivel, valamint az árstabilitás elérésével kapcsolatos, meglévő publikált irodalommal, kutatásokkal, statisztikákkal foglalkoztam. A cél a téma átfogó megértése, a korábbi vizsgálatok eredményeinek, valamint az inflációs folyamat különböző megközelítéseinek, összefüggéseinek bemutatása volt.

A primer kutatás során egy kérdőívet készítettem, melynek célja a témával kapcsolatos vélemények, tapasztalatok összegyűjtése volt. A kérdőív online kitölthető formában volt elérhető, amelyet 115 fő töltött ki. A kérdőív célcsoportja a különböző társadalmi osztályokból és élethelyzetekből származó válaszadók, akik saját tapasztalataik alapján nyilatkoznak az infláció hatásáról. A kérdőíves kérdések az infláció megélhetési költségekre gyakorolt hatását és az infláció szabályozásának lehetőségét vizsgálták. A kapott eredményeket a következő oldalakon keresztül fogom bemutatni.

4. Eredmények és értékelésük

A Magyar Nemzeti Bank 2001 óta az inflációs célkövetés rendszerét használja, amivel a bejelentett inflációs ráta elérésére törekszik, amiről a Monetáris Tanács dönt. „A középtávú cél 3 százalékos értékét, ezen kívül az inflációs cél 2015-ben egy ± 1 százalékpontos toleranciasávval egészült ki. Az ex ante toleranciasáv megjeleníti, hogy az infláció a gazdaságot érő sokkok hatására e szint körül ingadozhat.” (MNB, 2016) Minden évben jelentik az értékelést, amely rengeteg adatot tár elénk az előző évi inflációs helyzetről.

Cél értéke	Mikor kell elérni	Kitűzés időpontja
7%	2001. december	2001. június
4,5%	2002. december	2001. június
3,5%	2003. december	2001. december
3,5%	2004. december	2002. október
4%	2005. december	2003. október
3,5%	2006. december	2004. november
3%	folyamatosan	2005. augusztus
3% ±1 százalékpont	folyamatos	2015. március

5. ábra: Infláció helyzet

Forrás: MNB (2016) alapján

Ahogy a fenti 4. ábra is mutatja, 2015. augusztusától a jegybank meghatározta az inflációs célt az 1%-os toleranciasávval, így a 2018-tól 2023 októberig meglévő KSH szerinti adatok bemutatják, hogy a plusz vagy mínusz 1%, hány alkalommal teljesített az MNB általi elvárásokban. A toleranciasáv bevezetésével már a jegybank által elfogadott infláció szintén a 3%, azonban 2% és 4% között sikeresnek számít a középtávú inflációs ráta (MNB, 2016).

4. táblázat: Magyarország inflációs adatai 2018. január – 2023 szeptember között

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
JAN.	2,10%	2,70%	4,70%	2,70%	7,90%	25,70%
FEB.	1,90%	3,10%	4,40%	3,10%	8,30%	25,40%
MÁR.	2,00%	3,70%	3,90%	3,70%	8,50%	25,20%
ÁPR.	2,30%	3,90%	2,40%	5,10%	9,50%	24,00%

MÁJ.	2,80%	3,90%	2,20%	5,10%	10,70%	21,50%
JÚN.	3,10%	3,40%	2,90%	5,30%	11,70%	20,10%
JÚL.	3,40%	3,30%	3,80%	4,60%	13,70%	17,60%
AUG.	3,40%	3,10%	3,90%	4,90%	15,60%	16,40%
SZEP.	3,60%	2,80%	3,40%	5,50%	20,10%	12,20%
OKT.	3,80%	2,90%	3,00%	6,50%	21,10%	9,90%
NOV.	3,10%	3,40%	2,70%	7,40%	22,50%	7,9%
DEC.	2,70%	4,00%	2,70%	7,40%	24,50%	5,5%

Forrás: KSH (2023) alapján

Az 1. táblázatban szereplő adatok megmutatják, hogy az infláció hogyan változott 2018 januártól egészen 2023 decemberig. A 2023 decemberi adat az 5,5%-os infláció Magyarországon. A félkövér betűtípus jelzi a táblázaton belül azt a hónapot, amelyikben sikerült elérnie az inflációs célt a toleranciasávval az elmúlt évek során. Mint látható, 36 hónapban sikerült elérni a célt, a mért 70 hónap alatt. Ez 51,4%-os sikerességet jelent a jegybank részéről (KSH, 2023).

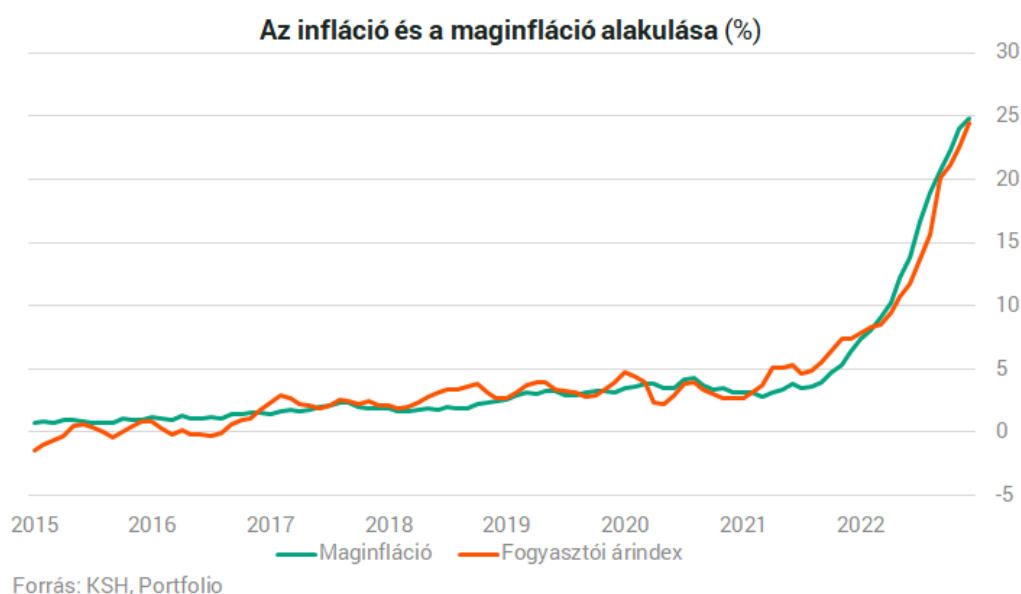
2018 évben az infláció Magyarországon 1,9% és 3,8% között mozgott, a magasabb, de toleranciasávon belüli értéket a járműüzemanyagok és dohánytermékek drágulása okozta, a legnagyobb növekedést a szeszes italok és dohányárak miatt történt (KSH, 2019).

Majd a 2019 évben az infláció 2,7% és 4% között alakult, ami megfelel a célszámnak. Itt már összetettebb volt a téma, hiszen az a világgazdaságot is érintette a probléma, az afrikai sertéspestis és az időjárás okozta élelmiszerárak megnövekedtek. Az alacsonyabb rátát az alacsony olajárak köszönhette (KSH, 2020).

A következő évben, 2020-ban az infláció Magyarországon a jegybanki cél fölé emelkedett az de már a 2021-es évben már bőven felülmúlta a célszámot, év végére 7,4%-os számot láthattunk. Ez több okból volt lehetséges, az euró árfolyam okozta különbség, a dohánytermékek esetében a jövedéki adó emelése és főként az üzemanyag árak hirtelen növekedése, mivel a 2020-as évben a Covid járvány okozta kereslet lecsökkent majd a gazdaság

újra indulásával ez hirtelen megugrott. Az élelmiszer árak évek óta nem tapasztalt mértékben nőttek (Regős, 2021).

Ezt követően 2022 januárt tekintve elmondható, hogy az előző évi növekedés nem állt meg, és vágtató infláció alakult ki, kétszámjegyűvé vált az infláció, elérte a 24,5%-ot év végére. Az éves infláció elérte a 14,5%-ot. A nyári aszály, ami még tovább emelte az árakat az évben, de a legjobban hirtelen emelkedő energia-és nyersanyagárak, valamint az energiaellátás körüli bizonytalanságok növelték a rátát. Nem elhanyagolandó, hogy a szolgáltatások is messze a legnagyobb növekedést produkálták az előző évekhez képest (10%), de a közelében nincsen a 49,7%-nak, amit a mezőgazdasági termékek termelői ár-indexe produkált (Regős, 2021).

6. ábra: Az infláció és a maginfláció alakulása 2015-2022 között

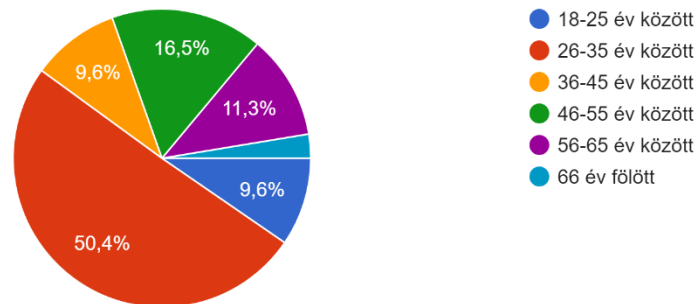
Forrás: KSH (2020 alapján)

Régóta nem látott egekbe ment fel az infláció, azonban itt sem állt meg. A mért adatok alapján 2023 januárja volt az a hónap, amikor a legmagasabb volt az elmúlt évhez képest a növekedés, 25,7% (KSH, 2020) (HVG, 2023).

Azonban a 2023 októberi egy számjegyű inflációt, köszönhető az alacsonyabb árfolyamon álló forint-euró viszonynak, az élelmiszerek ára nem, vagy nem olyan mértékben nőtt, mint az előző időszakban és a tavalyi rezsiárak az 2023-ra kedvezőbbet mutatnak, a KSH adatai alapján többen képesek a fogyasztási határ alá beférni. Ami a tavalyi évhez kimagasló, az az üzemanyag árak, egy év alatt 30,2%-kal (KSH, 2020) (HVG, 2023).

4.1 Kutatási eredmények

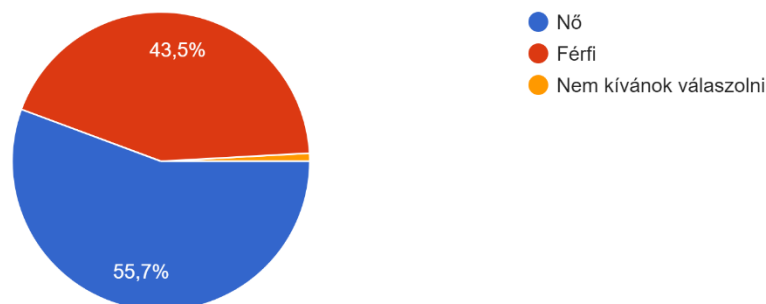
A kutatás során 115 válasz érkezett a demográfiai adatokkal kapcsolatos kérdésekre.

7. ábra: Válaszadók életkora (N=115)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

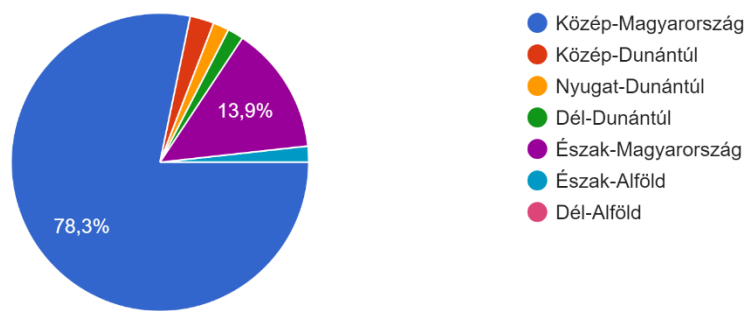
Az életkorra vonatkozó adatokat elemezve kiderült, hogy a válaszadók többsége, 50,9%-a, a 26-35 év közötti korosztályba tartozik. Ezt a csoportot a 46-55 év közöttiek követik 16,7%-kal, majd a 56-65 évesek 11,4%-kal. A 18-25 év közötti korosztály 9,6%-kal szerepel a válaszadók között, míg a legkisebb arányban, 8,8%-ban, a 36-45 év közöttiek képviseltették magukat. A 66 év feletti korosztály a válaszadók 3,5%-át teszi ki.

8. ábra: Válaszadók nemi megoszlás (N=115)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A nemek eloszlását tekintve a válaszadók 56,1%-a nőként, míg 43%-a férfiként azonosította magát, és csupán egy nagyon kis arányban (1%) voltak, akik nem kívántak válaszolni erre a kérdésre.

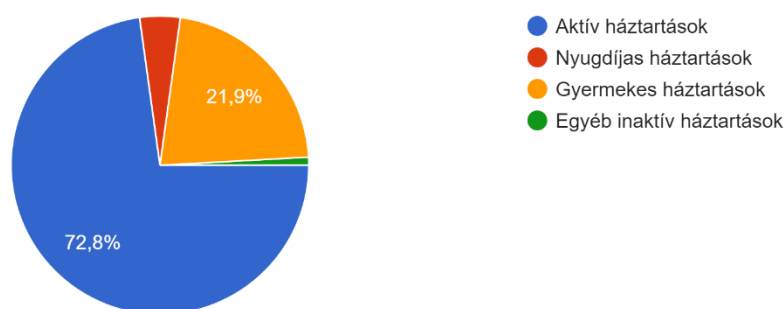

9. ábra: Válaszadók lakóhely szerinti megoszlása (N=115)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A lakóhely szerinti megoszlásból kiderült, hogy a válaszadók túlnyomó többsége, 78,1%-a, Közép-Magyarországon él. Észak-Magyarországról 14%-kal érkeztek válaszok, míg a többi régióból, mint például Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld és Dél-Alföld, csak elenyésző arányban érkeztek válaszok, ezek együttesen 7,9%-ot tesznek ki. Közép-Dunántúl és Nyugat-Dunántúl 1,8%-kal, Dél-Dunántúl 1,8%-kal, Észak-Alföld 1,8%-kal és Dél-Alföld 1,8%-kal képviseltették magukat a válaszadók között.

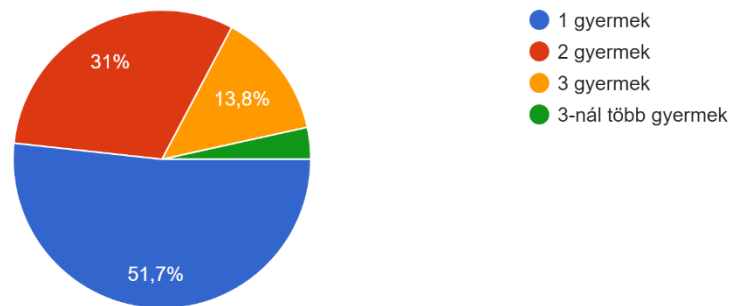
Ezek az adatok jól tükrözik a minta demográfiai összetételét, ami fontos alapot szolgáltat a további elemzésekhez. A válaszok jelentős része a fiatal felnőtt korosztályból érkezett, és a nők dominálnak a mintában. Továbbá, a központi régiókban élők alkotják a legnagyobb csoportot, amelyet Észak-Magyarország követ.

10. ábra: Válaszadók háztartásának típusai (N=114)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

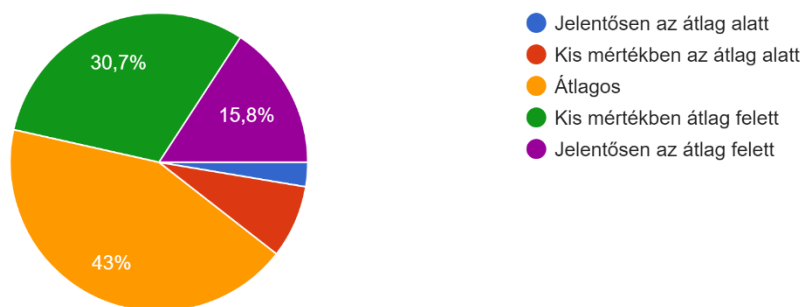
Az eredmények szerint a legtöbben, 72,6%-ban aktív háztartásokban élnek. Ezt követik a nyugdíjas háztartások 22,1%-kal. Gyermekek háztartások és egyéb inaktív háztartások egyaránt kisebb arányban, 2,7%-kal és 2,7%-kal szerepelnek a válaszadók között.

11. ábra: Válaszadók gyermekeinek száma (N=29)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A megkérdezett személyek közül 29 fő adott választ arra a kérdésre, hogy hány gyermekkel él együtt. A 29 főből 51,7% 1 gyermekkel, 13,8% 3 gyermekkel, 31% pedig 2 gyermekkel rendelkezik.

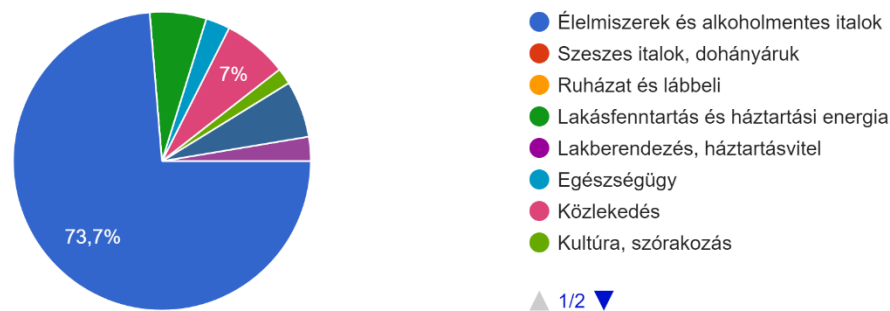

12. ábra: Jövedelmi kategóriák (N=114)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

Az alábbi 12. ábra a jövedelmi kategóriákat mutatja be. 43% átlagos, 15,8% jelentősen az átlag felett, 30,7% pedig kis mértékben az átlag felett van a jövedelmet tekintve.

A kapott adatokból látható, hogy a jelentősen az átlagi alatti jövedelmi szintet a legkevesebb személy jelölte.

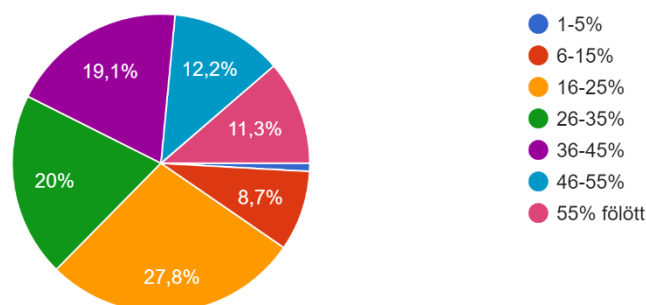

13. ábra: Fogyasztási kiadások közül, amelyek nőttek meg leginkább az infláció következtében (N=114)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A 13. ábra a fogyasztási kiadások típusait vizsgálja, azon belül pedig arra voltam kíváncsi, hogy a megkérdezett személyek számára mely tényezők nőttek meg az infláció következtében leginkább.

A kapott eredmények alapján elmondható, hogy 73,7% az élelmiszerek és az alkoholmentes italok kategóriáját jelölte, a többi kategóriára alacsony számú jelölés érkezett.

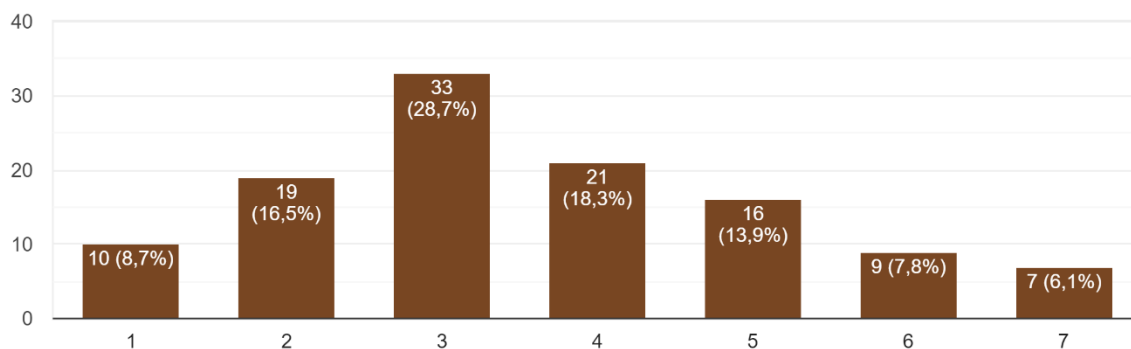

14. ábra: A kiválasztott kiadások mértékének növekedése (N=115)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A 14. ábra a 13. ábrán bemutatott kiadások mértékének növekedését mutatja. Mivel az előző kérdésnél az élelmiszerek és az alkoholmentes italok kategóriát jelölték legtöbben, így valószínűleg ez a kérdés nagyrészt erre is vonatkozik.

Változó eredményeket kaptam ennél a kérdésnél, 27,8% a 16-25% közötti kiadások növekedését jelölte, 20% a 26-35%-os, 19,1% a 36-45/-os, 12,2% a 46-55%-os kiadások növekedését jelölte az élelmiszerek és az alkoholmentes italok kategóriájára vonatkozóan.

15. ábra: Megélhetés nehézsége Magyarországon jelenleg (N=115)

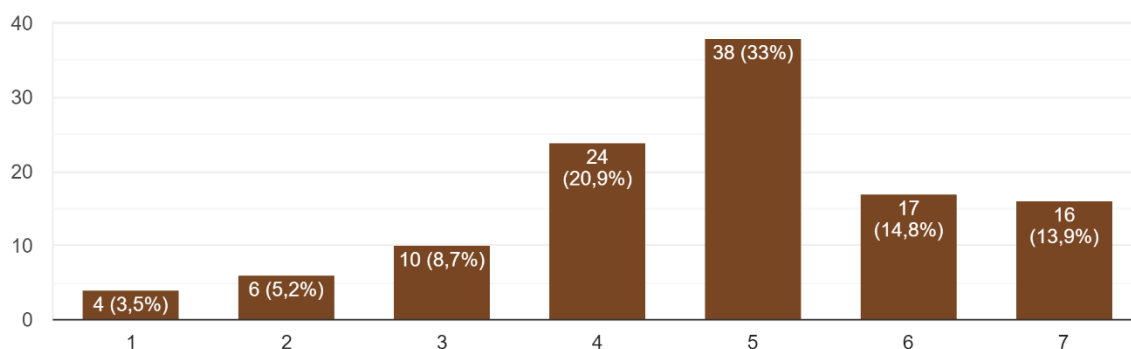
Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A 15. ábra azt vizsgálta, hogy 1-7-ig mennyire érzik a válaszadók nehéznek jelenleg a megélhetést Magyarországon? Ahol az 1=kifejezetten nehéz, szinte lehetetlen 7=nem okoz nehézséget.

A Likert skálás kérdéseket a következőképpen fogom kiértékelni:

- 1-3-ig értékelés: nehéz a megélhetés
- 4-es értékelés: nehéz is meg nem is, nem tudta egyértelműen eldönteni
- 5-7-ig értékelés: nem okoz nehézséget

53,9% szerint nehéz a megélhetés jelenleg Magyarországon, 18,3% nem tudta egyértelműen eldönteni, 27,1% úgy gondolta, hogy nem okoz nehézséget számára.

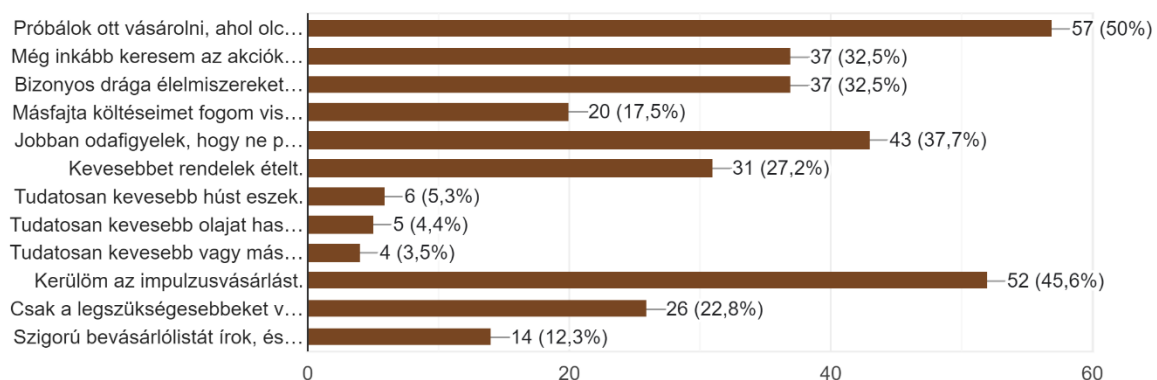
16. ábra: Megélhetés nehézsége Magyarországon az inflációt megelőzően (N=115)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A 16. ábra azt vizsgálta, hogy az inflációt megelőző időszakban 1-7-ig mennyire érezték a válaszadók nehéznek a megélhetést Magyarországon? Ahol az 1=kifejezetten nehéz, szinte lehetetlen 7=nem okoz nehézséget

17,4% szerint nehéz a megélhetés az inflációt megelőzően Magyarországon, 20,9% nem tudta egyértelműen eldönteni, 61,7% úgy gondolta, hogy nem okozott nehézséget számára.

A 15. és a 16. ábra eredményei alapján jól látható, hogy az infláció jelentősen megnehezítette Magyarországon a megélhetést, ami korábban a megkérdezett személyek számára nem jelentett gondot.

17. ábra: Infláció befolyásolása a mindennapokra (N=114)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A 17. ábra azt vizsgálta, hogy a megkérdezett egyének mindennapjait hogyan befolyásolta az az infláció.

A válaszadók 50%-a próbál ott vásárolni, ahol olcsóbban megkapja az élelmiszereket.

A válaszadók 32,5%-a még inkább keresi az akciókat és a kedvezményeket.

A válaszadók 32,5%-a bizonyos drága élelmiszereket nem vesz meg.

A válaszadók 17,5%-a másfajta költségeit fogja vissza, annak érdekében, hogy több jusson élelmiszerre.

A válaszadók 37,7%-a jobban odafigyel arra, hogy ne pazaroljon élelmiszert.

A válaszadók 27,2%-a kevesebbet rendel ételt.

A válaszadók 5,3%-a tudatosan kevesebb húst eszik.

A válaszadók 4,4%-a tudatosan kevesebb olajat használ.

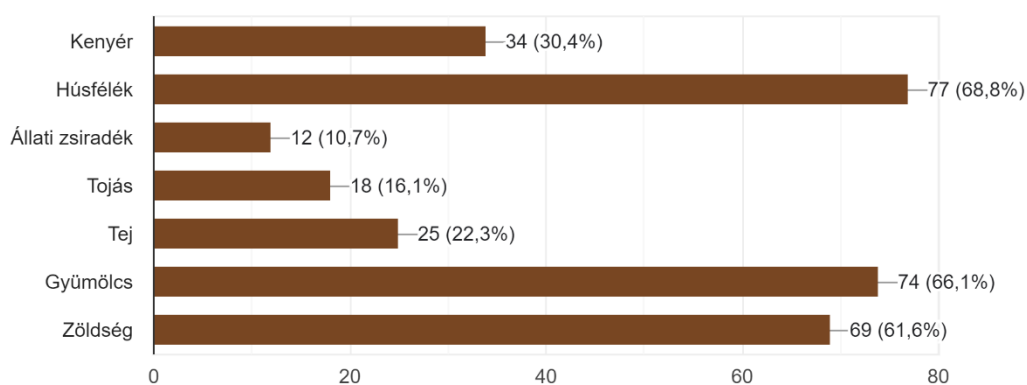
A válaszadók 5,3%-a tudatosan kevesebb vagy más zöldséget-gyümölcsöt vesz.

A válaszadók 45,6%-a kerüli az impulzusvásárlást.

A válaszadók 22,8%-a csak a legszükségesebbeket veszi meg.

A válaszadók 12,3%-a szigorú bevásárlólistát ír, és azt be is tartja.

A legjellemzőbb befolyásoló tényezőket félkövérrel jelöltem, ami az impulzusvásárlás jelölése volt és az, hogy próbál ott vásárolni, ahol olcsóbban megkapja az élelmiszereket.

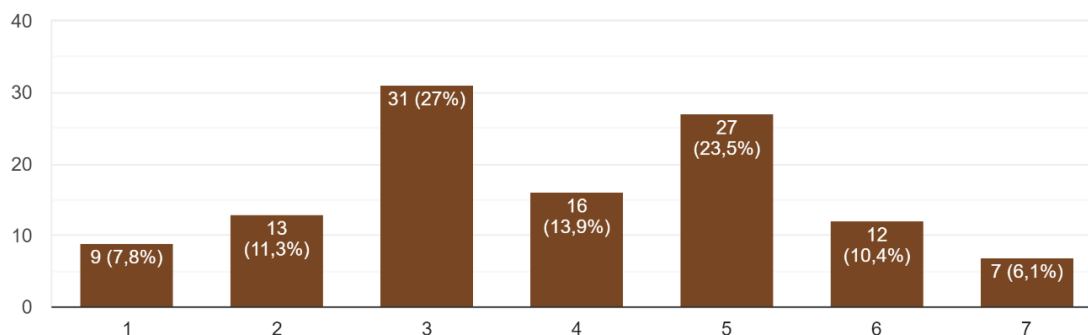

18. ábra: Az élelmiszer anyagi megterhelése (N=112)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A 18. ábra azt vizsgálta, hogy a megkérdezett egyének az élelmiszerek drágulása során, melyik típusokat érzékelték a legmegterhelőbbnek anyagilag.

A megkérdezett egyének 68,8%-a a húsféléket, a 66,1% a gyümölcsöt, 61,6% pedig a zöldséget jelölte, mint élelmiszertípus, amiket a legmegterhelőbbnek érez anyagilag.

19. ábra: Anyagi helyzettel való elégedettség jelenleg (N=115)

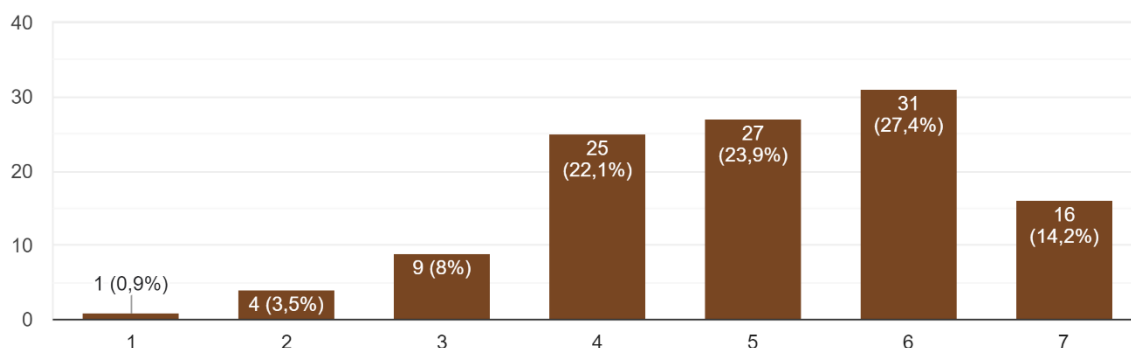
Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A 19. ábra azt vizsgálta, hogy a megkérdezett egyének mennyire elégedettek jelenleg az anyagi helyzetükkel. 1= egyáltalán nem elégedett, 7=teljesen elégedett.

A Likert skálás kérdéseket a következőképpen fogom kiértékelni:

- 1-3-ig értékelés: nem elégedett
- 4-es értékelés: elégedett is meg nem is, nem tudta egyértelműen eldönteni
- 5-7-ig értékelés: elégedett

A kapott eredmények alapján elmondható, hogy 46,1% nem elégedett, 13,9% nem tudta egyértelműen eldönteni, 40% pedig elégedett jelenleg az anyagi helyzetével.

20. ábra: Anyagi helyzettel való elégedettség az infláció előtt (N=113)

Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján

A 20. ábra azt vizsgálta, hogy a megkérdezett egyének mennyire voltak elégedettek az anyagi helyzetükkel az inflációt megelőzően. 1= egyáltalán nem elégedett, 7=teljesen elégedett.

A kapott eredmények alapján elmondható, hogy 12,4% nem volt elégedett az anyagi helyzetével az infláció előtt, 22,1% nem tudta egyértelműen eldönteni, 65,5% pedig elégedett volt jelenleg infláció előtt az anyagi helyzetével.

A 19. és 20. ábra eredményei alapján jól látható, hogy az infláció jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a megkérdezett személyek anyagi helyzetükkel való elégedettsége csökkenjen.

5. Következtetések és javaslatok

A kérdőív eredményei alapján elmondható, hogy az infláció jelentősen megnehezítette Magyarországon a megélhetést, ami korábban a megkérdezett személyek számára nem jelentett gondot. Az infláció előtti időszakban a válaszadók többsége nem érezte úgy, hogy nehéz volt megélhetés. Ez azt jelzi, hogy sürgősen szükség van hatékony, célzott gazdaságpolitikai intézkedésekre az infláció csökkentése érdekében.

Az infláció nagyban befolyásolta a fogyasztási szokások és magatartás változásait, mivel a válaszadók egyre inkább önszántukból választják az olcsóbb boltokban való vásárlást, és tudatosan elutasítják az impulzusvásárlást. Ami azt is jelenti, hogy az infláció ugyan elősegíti a költségtudatos magatartást, de hosszú távon a fogyasztás mérséklésével a hosszú távú gazdasági növekedést is terhelheti.

6. Összefoglalás

Szakedolgozatom során bemutatásra került a Magyarországot érintő magas infláció okai, az infláció leszorításában az MNB, illetve a jegybankok szerepe. Továbbá kitértem Magyarország helyzet elemzésére, azon belül pedig az infláció alakulására, és az infláció hatásának vizsgálatára, ami a reálbéreket és a kamatokat érint. Végül az EU zóna és a Magyarországon végbemenő infláció változásai is bemutatásra kerültek.

Primer kutatásként pedig egy kérdőíves vizsgálat keretében vizsgáltam meg az infláció hatásait a magyar lakosság körében. A kapott eredmények alapján elmondható, hogy az élelmiszerek és az alkoholmentes italokra vonatkozó fogyasztási kiadások nőttek meg az infláció következtében leginkább a vizsgált személyek körében.

A megkérdezett egyének mindennapjait leginkább úgy befolyásolta az infláció, hogy próbálnak ott vásárolni, ahol olcsóbban megkapják az élelmiszereket, illetve kiemelt figyelmet fordítanak az impulzusvásárlás elkerülésére.

A megkérdezett egyének 68,8%-a a húsféléket, a 66,1% a gyümölcsöt, 61,6% pedig a zöldséget jelölte, mint élelmiszer típus, amiket a legmegterhelőbbnek érez anyagilag. A kapott eredmények alapján elmondható, hogy az infláció jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a megkérdezett személyek anyagi helyzetükkel való elégedettsége csökkenjen.

7. Irodalomjegyzék

Andersen (2024). Minden, amit a védelmi hozzájárulásról eddig tudni lehet. <https://hu.andersen.com/hu/hirek/vedelmi-hozzajarulas-extraprofitado-szigoritas/>. Megtekintés ideje: 2024.10.22

Bankmonitor (2023). *Infláció Magyarországon 2023.* Elérhető: <https://bankmonitor.hu/inflacio/>. Letöltés dátuma: 2024.09.23

Bauer, P. (2011). *Inflációs trendmutatók.* https://www.ksh.hu/statszemle_archive/all/2011/2011_02/2011_02_161.pdf, pp.163–164. Letöltés dátuma: 2024.09.01

Davies, P. (2022). *Mi az a zsugorinfláció, skimpfláció, stagfláció, és rosszabbak-e az inflációnál?* euronews. <https://hu.euronews.com/next/2022/07/28/mi-az-a-zsugorinflacio-skimpflacio-stagflacio-es-rosszabbak-e-az-inflacional> Letöltés dátuma: 2024.09.23

Elemzőközpont (2022). *Maginfláció: Mi a maginfláció? Számítása, KSH.* <https://elemzeskozpont.hu/maginflacio-mi-maginflacio-szamitasa-ksh>. Letöltés dátuma: 2024.08.20

Elemzőközpont (2018). *Infláció: Mit jelent? Hatásai, számítása, magyarázat.* Elérhető: <https://elemzeskozpont.hu/inflacio-mit-jelent-hatasai-szamitasa-magyarazat> Letöltés dátuma: 2024.08.20

Eurostat (2023). *Annual inflation down to 4.3% in the euro area Down to 4.9% in the EU.* Elérhető: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/17689333/2-18102023-AP-EN.pdf/028b6ff3-2775-c4fb-4649-bbc8a0a46579> Letöltés dátuma: 2024.08.20

EUR-Lex (2023). Elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023IP0057> pp.C 283/41 Letöltés dátuma: 2024.07.17

Farkas G. (2024): *Összefoglaló az adótörvényeket módosító legfrissebb változásokról,* https://www.pwc.com/hu/hu/sajtoszoba/2024/adovaltozasok_osszefoglalo.html Letöltés dátuma: 2024.09.08

Fuhrer, J. – Tootell, G. M. B. ([2004): *Issues in Economics: What is the cost of deflation?* *Federal Reserve Bank of Boston Regional Review*, 2-5. oldal Letöltés dátuma: 2024.07.17

Hisz, József, and Ferenc Tömpe. *Közgazdaságtan II. Makroökonomia*. 2007, <https://jogikar.uni-miskolc.hu/files/8651/19-Makroekonomia.pdf>. 108-112.o. Letöltés dátuma: 2024.07.19

HVG Kiadó (2023). *Az EU-s infláció tovább csökken, a magyar még megállíthatatlan – öt ábrán mutatjuk, mekkora a baj*. Elérhető: https://hvg.hu/gazdasag/20230223_inflacio_eu_eurostat

HVG. *Megvan Az Egy Számjegy 9,9 Százalékos Az Infláció*. Sztojcsév Iván, 2023, hvg.hu/gazdasag/20231110_inflacio_egy_szamjegy_arak_dragulas_ksh.

KSH. “A Fogyasztói Árak Alakulása 2018-Ban.” *Ksh.hu*, 2019 www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/fogyar/fogyar18.pdf.

KSH. “A Fogyasztói Árak Alakulása 2019-Ben.” *Ksh.hu*, 2020, www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/fogyar/fogyar2019/index.html.

KSH (2014). *A fogyasztói árak alakulása 2013-ban*. <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/fogyar/fogyar13.pdf>, p.6.oldal.

KSH. (2021) *A Fogyasztói Árak Alakulása 2020-Ban*. 2021, www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/fogyar/fogyar2020/index.html.

KSH. “Helyzetkép 2022.” *Ksh.hu*, www.ksh.hu/s/helyzetkep-2022/#/kiadvany/arak.

Magyar Nemzeti Bank (2023). *INFLÁCIÓS JELENTÉS 2023.09*. Elérhető: <https://www.mnb.hu/letoltes/hun-ir-digitalis-23.pdf>.

KSH (2024) *Gyorstájékoztatók - Fogyasztói árak* <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/list/far>

Magyar Nemzeti Bank (2016). *Oktatási füzetek, infláció* Elérhető: <https://www.mnb.hu/letoltes/mnb-oktatasi-fuzetek-inflacio-2016majus.pdf> Hajnal Mihály - Várhegyi Judit.

Meyer Dietmar, Solt Katalin (2002) *Makroökonomia* Aula Kiadó Kft. Budapest Közgazdaságtudományi Egyetem 341. oldal -375. oldal

MNB (2013). *2013. évi CXXXIX. törvény*. <https://www.mnb.hu/letoltes/jegybanktorv-hu-20130927.pdf>.

MNB (2022). *Inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók*. <https://www.mnb.hu/letoltes/inflacios-alapmutatok-modszertan-hu.pdf>, p.1. oldal.

MNB (2015) *Az Inflációs Célkövetéses Rendszer*. www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-politika-keretrendszer/az-inflacios-celkoveteses-rendszer

MNB (2023) *Mik az infláció okai? Hogyan köthető a folyamat a jogállamiság lebomlásához?* <https://helsinki.hu/inflacio-okai/>

Múlt-kor (2012). *Történelem bankjegyszalagokon*. Múlt-kor történelmi magazin. Elérhető: https://mult-kor.hu/20121129_tortenelem_bankjegyszalagokon?print=1

Portfólió (2023). *Itt a nap jó híre: a vártnál nagyobb szakadt az infláció Európában*. Elérhető: <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20231031/itt-a-nap-jo-hire-a-vartnal-nagyobb-szakadt-az-inflacio-europaban-648831>

Portfolio.hu. *Itt a Friss GDP Adat - Így Zsugorodott a Magyar Gazdaság*. 2 Mar. 2023, www.portfolio.hu/gazdasag/20230302/itt-a-friss-gdp-adat-igy-zsugorodott-a-magyar-gazdasag-600282.

Portfólió. "Koronavírus: Hiányzó Áruk, Vásárlási Korlátozások És Áremelkedés Magyarországon." *Portfolio.hu*, 23 Mar. 2020, www.portfolio.hu/gazdasag/20200323/koronavirus-hianyzo-aruk-vasarlasi-korlatozasok-es-aremelkedes-magyarorszagon-421206

Sugár, A. (2022). *Az infláció számírásának történetéről*. Elérhető: <https://unipub.lib.uni-corvinus.hu/7967/1/VILPOL20220106.pdf>

Regős, G. (2021). *Infláció*. [online] pp.188–197. https://szazadvegkiado.hu/custom/szazadvegkiado/image/data/srattached/b0d26b3e3fba8efcae9caa0b83ff252e_Sz%C3%A1zadv%C3%A9g%20Riport%202021_187_Infl%C3%A1ci%C3%B3.pdf

Valéria–Sali András, K.G. (2007). *Mennyire fontos az olaj, avagy hatások és visszahatások az olaj és a tőkepiac között*. https://www.bankszovetseg.hu/Content/Hitelintezeti/HSZ6_kotan_laszlo_sali.pdf, pp.580–581.

Varga J., Sipiczki Z. (2024) *Az infláció helyzete Magyarországon*. *Pénzügyi szemle* 2024/3. <https://journals.lib.uni-corvinus.hu/index.php/penzugyiszemle/article/view/1708/1161>,
Letöltés ideje: 2024.10.22

Mellékletek

Hallgatói és konzulensi nyilatkozat minta

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függelék: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréseiről és eredetiségéről

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréseiről és
eredetiségéről

A hallgató neve: PAP VIKTOR MÁRK
A Hallgató Neptun kódja: CGHOX2
A dolgozat címe: AZ INFLACIÓ OKAI, KÖVETKEZMÉNYE ÉS AZ ÁRSTABIL
ELÉRESE
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS FENNTARTHATÓ GAZDASÁG INTÉZ
A konzulens tanszékének neve: BETEKINTÉSI, PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI TANSZÉK

Kijelentem, hogy az általam benyújtott
záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi
alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen
megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a
záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását
engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás
felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor
szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár-
és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a
megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
  - titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után
- nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2024 év 09 hó 14 nap

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

**6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója**

4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

A hallgató konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: 2024.09.14.

belső konzulens

---

¹ A megfelelő aláhúzendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.